

EESSÕNA

HEA LUGEJA!

Kui tahta alustada Välisluureameti üheksandat aastaraamatut hea sõnumiga, siis on selleks kahtlemata Ukraina jätkuv vankumatus ja visa vastupanu Venemaa agressioonile. Paraku jätkab Venemaa tõenäoliselt ka 2024. aastal kurnamissõda Ukraina vastu. Eesti sõjalise ründamise oht on 2024. aastal ebatõenäoline, kuid lähituleviku julgeolekulukord Euroopas ja Eesti piiridel sõltub sellest, kas Ukraina koos toetajatega suudab purustada Venemaa imperialistlikud ambitsioonid.

Ehkki Venemaa välksõjaplaanid kukkusid läbi, usub Vladimir Putin endiselt, et sõjapidamist jätkates õnnestub tal vastaspoolel läbirääkimiste laua taha sundida. Just vastaspoolel, sest Kremli mõtteviisi kohaselt ei võitle nad mitte ainult ukrainlastega, vaid nende valitud tee on pikaajaline vastasseis kogu kollektiivse Läänega.

Seda illustreerib Venemaa sõjaväe reform, mida esitletakse vastusena NATO laienemisele. Reformi edukuse määrab paljuski käimasoleva sõja kulg, kuid võib kindel olla, et NATO seisab järgmisel kümnendil silmitsi Nõukogude Liidu stiilis massiarmeeaga, mis jääb kõrgtehnoloogiliselt liitlastele alla, ent mille suurus, tulejõud ja reservid kujutavad endast arvestatavat ohtu. Kahurilihaks taandunud inimmass ei ole küll suutnud Ukrainas läbi viia suuremahulisi pealetungioperatsioone, kuid kütust Kremli sõjamasinale veel jagub.

Täistuuridel töötava sõjatööstuse najal jätkub Vene ühiskonna militariseerimine kõikidel tasanditel ning Putini režiim omandab üha totalitaarsemat palet. Kestev intensiivne sõjaline konflikt tekitab järjest enam sisepoliitilisi pingeid ning Venemaa linnades ja regionides tuntakse aina rohkem sõjaväsimust. Sellest hoolimata kontrollib Kremli repressiivaparaat ühiskondlikku moraali sedavõrd jäigalt, et isegi kümnete tuhandete lahinguväljale jäänud sõdurite emade kaebed ei ole seni tekitanud režiimi stabiilsust päriselt ohustavat resonantsi.

Lisaks kodupublikut lämmatavale ajupesule jätkab Kreml ka Lääne avalikkuse hirmutamist tuumaretoorikaga ning eksitamist mürgiste valenarratiividega, kuigi võimalused seda teha on jäänud võrdlemisi ahtaks. Läänemaailma silmis paariastaatusesse taandunud Venemaa püüab mõjuvõimu kaotuse kompenseerimiseks enda orbiidil hoida nii endisi Nõukogude Liidu riike, globaalset lõunat kui ka araabia maid. Strateegiliste suhete arendamise asemel on potentsiaalsed partnerid huvitatud aga pigem pragmaatilisest läbikäimisest.

Pöörame ka seekordses aastaraamatus tähelepanu Hiina ja Venemaa suhetele ning ühisosale vastandumises Läänele, ehkki Hiina plaanid on märksa globaalsemad ja pikaajalisemad kui sõjaga hõivatud venelastel. Hiina ambitsioone muuta reeglitel põhinevat maailmakorda ilmestavad oma tingimustel tehnoloogilise ökosüsteemi ülesehitamine ning püüd seeläbi endast teadlikult sõltuvust tekitada.

Igasuguse julgeoleku- ja kaitsepoliitika alus on ohtudest teadlik ühiskond. Usun, et käesolev aastaraamat aitab praegustel rahututel aegadel infomürasse selgust luua ja kinnitada veel kord, et meie turvalisuse ja julgeoleku tagavad üksnes Ukraina võit, Venemaa kaotus ja Putini režiimi lõpp.

Tegutsegem! *Slava Ukraini!*

Kaupo Rosin
Välisluureameti peadirektor
31. jaanuaril 2024